

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна)
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Університет Поморський (м. Слупськ, Республіка Польща)
Університет Дурреса (м. Дуррес, Албанія)
Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфулліна (м. Астана, Республіка Казахстан)
Стопанська академія імені Дм. А. Ценова (м. Свіштов, Республіка Болгарія)
Академія гірничо-металургійна імені Станіслава Сташіца (м. Краків, Республіка Польща)
Вища школа управлінських кадрів в Коніні (м. Конін, Республіка Польща)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Національний авіаційний університет (Україна)
Харківський національний університет імені В. Каразіна (Україна)
Львівський національний університет імені І. Франка (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Полтавська політехніка» імені Ю. Кондратюка (Україна)
Запорізький національний університет (Україна)
Поліський національний університет (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Український державний університет науки і технологій (Україна)
Державна митна служба України (Україна)
ТОВ «Газорозподільні мережі України» (Україна)
БО БФ «Станіславський борщ» (Україна)

Збірник тез доповідей
I Міжнародної науково-практичної конференції
СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ

16-17 травня 2024 року

м. Івано-Франківськ, Україна

УДК 330.366(06)
С 76

Рекомендовано до випуску Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (протокол № 06/664 від 28.05.2024 р.)

Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів: Збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 16-17 травня 2024 року), Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2024. 421 с.

ISBN 978-966-694-419-4

Збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів» містить результати наукових досліджень вчених, фахівців-практиків, експертів, викладачів навчальних закладів та молодих вчених з України та світу щодо теоретичних і практичних питань, що вирішують проблеми сталого розвитку економіки та бізнесу, суспільства в умовах війни та повоєнної відбудови, енергетичного переходу та енергетичної безпеки, фінансового, обліково-аналітичного забезпечення та оподаткування, управлінських аспектів, підприємництва та маркетингу, цифровізації бізнес-процесів, територій, штучного інтелекту та інновацій в умовах сучасних змін та викликів.

Розрахований для науковців, працівників та практикуючих фахівців у галузі освіти, енергетики та надрокористування, викладачів, аспірантів, студентів та усіх, кого цікавлять питання сталого розвитку.

Головний редактор

кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Лілія МАРИНЧАК

Відповідальна за випуск

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування, заступник
директора з наукової роботи Інституту економіки та менеджменту Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Світлана КОРОЛЬ

Тези подано в авторській редакції мовою оригіналу.

За достовірність даних та унікальність поданого до друку матеріалу відповідальність несуть автори.

Збірник тез конференції розміщений за посиланням:

<https://search.library.nung.edu.ua/>

ISBN 978-966-694-419-4

©Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу, 2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

Ігор ЧУДИК, д.т.н., професор, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Члени організаційного комітету:

Олександр КОНДРАТ, д.т.н., професор, проректор з наукової роботи.

Іванна ЗАПУХЛЯК, д.е.н., професор, директор Інституту економіки та менеджменту.

Світлана КОРОЛЬ, к.е.н., доцент, заступник директора Інституту економіки та менеджменту з наукової роботи.

Лілія МАРИНЧАК, к.е.н., доцент, в. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Ірина ПЕРЕВОЗОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва та маркетингу.

Ліліана ГОРАЛЬ, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Ірина ФАДЄЄВА, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Олена АРЕФ'ЄВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки повітряного транспорту Національного авіаційного університету.

Наталія ВАЛІНКЕВИЧ, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету.

Ровена Тропліні ВАНГЕЛЬ, доктор філософії, викладач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку Університету Дурреса.

Руслан ДАНІВ, доктор філософії з державного управління та адміністрування, начальник управління боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил Івано-Франківської митниці.

Людмила ДОРОШЕНКО, засновниця Благодійної організації БФ «Станіславський борщ».

Ева МАТУСКА, доктор філософії, директор інституту менеджменту університету Поморського в Слупську.

Світлана МУШНІКОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро).

Світлана ОНИЩЕНКО, д.е.н., професор, директор ННІ фінансів, економіки, управління і права Національного університету «Полтавська політехніка» ім. Ю. Кондратюка.

Симеонка ПЕТРОВА, доктор філософії, доцент кафедри торгового бізнесу Стопанської академії.

Вікторія ПРОХОРОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і менеджменту Харківського національного університету ім. В. Каразіна.

Інна РЄПНА, д.е.н., професор, завідувач кафедри бізнес-економіки та підприємництва Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Мадіна САБИРОВА, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту і маркетингу Казахського агротехнічного університету імені Сакена Сейфулліна.

Володимир САЄНКО, доктор наук з організації та управління, професор Академії прикладних наук Вищої школи управління та адміністрування в Ополе.

Наталія СИТНИК, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка.

Руслан СИЧ, к.т.н., радник Голови правління АТ «Хмельницькгаз».

Наталія СПАСІВ, д.е.н., професор, професор кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету.

Влодзімєж СТРЕЛЬЦОВ, д.е.н., професор, професор Вищої школи управлінських кадрів в Коніні.

Олена СТРИГУНІВСЬКА, доктор інженерії, викладач кафедри бізнес-інформатики та менеджменту Академії гірничо-металургійної імені Станіслава Сташціца.

Галина ФИЛЮК, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Алла ЧЕРЕП, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи і страхування Запорізького національного університету, заслужений економіст України.

Секція 5
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В
УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

БАЛИЦЬКИЙ Богдан, КРИХІВСЬКА Наталія ЦИФРОВІЗАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ СФЕРИ ОПОДАТКУВАННЯ	207
БРАЗИЛІЙ Наталія ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	209
ДОЛШНЯ Тетяна, ЛІЗАНЕЦЬ Каріна НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	212
ДОЛШНЯ Тетяна, ЯВЕЦЬКА Софія ЕКОЛОГІЧНА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	215
ДОЛШНЯ Тетяна, ЯЦИШИН Катерина РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УПРАВЛІННІ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	218
КОСТЮК Уляна ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ АВТОМОБІЛЬНИХ ШИН	222
БАЛИЦЬКИЙ Богдан, КРИХІВСЬКА Наталія ПРОБЛЕМАТИКА ОПОДАТКУВАННЯ КРИПТОВАЛЮТНИХ ДОХОДІВ	225
ЛШТВАН Ольга, ПРИСТЕМСЬКИЙ Олександр ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ТА СТРАХОВИХ УСТАНОВ: БЛОКЧЕЙН ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ	228
САВЧУК Тетяна, КОСТІВ Вікторія ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНУ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	230
САВЧУК Тетяна, ПУНЯК Вікторія ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ	233
САВЧУК Тетяна, САВЧИН Анна ТРУДНОЦІ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ПРИ ПЕРЕХОДІ НА МСФЗ ДЛЯ МСП	236

УДК: 368.03:351

ЛІШТВАН Ольга

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПРИСТЕМСЬКИЙ Олександр

д.е.н., професор

Херсонський державний аграрно-економічний університет (Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ТА СТРАХОВИХ УСТАНОВ: БЛОКЧЕЙН ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

У світі постійних змін і швидкого технологічного розвитку фінансові та страхові установи не можуть залишатися осторонь інновацій. Сучасні вимоги до обліку фінансових операцій та ризиків вимагають інноваційних рішень, що відповідають найвищим стандартам ефективності, безпеки та точності. Сьогодні, в контексті цифрової трансформації, дві з найбільш обговорюваних технологій, що перетинають кордони можливого, – це блокчейн та штучний інтелект (ШІ). Вони не лише відкривають нові горизонти для збору та аналізу даних, але й перетворюють підходи до обробки інформації, забезпечуючи більш точний, надійний та швидкий облік у цих сферах.

Блокчейн, як децентралізована система зберігання даних, принесла в облік фінансових та страхових установ неперевершену безпеку та недоторканість інформації. Завдяки своїй унікальній архітектурі, блокчейн забезпечує непереривність та достовірність даних, що є критичними аспектами у фінансовому та страховому секторах [1].

На страховому ринку, блокчейн-технології виконують ряд важливих завдань. Вони автоматизують процеси формування бази страхових історій, що спрощує аналіз ризиків та управління страховим портфелем. Також, блокчейн забезпечує отримання довідок від державних органів влади, що полегшує перевірку та підтвердження страхових випадків. Іншою важливою функцією є фіксація страхових подій, що дозволяє сторонам угоди точно визначити умови та обставини страхового випадку [2].

Впровадження технології блокчейну в бухгалтерську систему призводить до зменшення використання паперових документів, що відкриває можливості для вдосконалення обігу документів, дозволяє автоматизувати процеси, що сприяє зменшенню витрат та підвищенню ефективності управління ризиками. Діджиталізація бухгалтерської інформації також спрощує доступ аудиторів до неї для підтвердження проведених підприємством транзакцій. Принципи доступності і прозорості передбачають можливість всім учасникам приватного блокчейну отримати доступ до відповідних даних, які є доступні для них згідно наданих прав. Штучний інтелект в свою чергу, відкриває безліч можливостей у сфері аналізу даних та прийняття рішень. Алгоритми машинного навчання та глибокого навчання дозволяють фінансовим та страховим установам аналізувати величезні обсяги даних у реальному часі, ідентифікувати тенденції та прогнозувати події з

високою точністю. Це допомагає зменшити ризики, підвищити рівень обслуговування клієнтів та оптимізувати стратегії в управлінні портфелем активів та ризиками [3].

У контексті бухгалтерського обліку та фінансів, штучний інтелект може відігравати важливу роль у автоматизації рутинних завдань і вирішенні складних проблем. Наприклад, системи ШІ можуть бути використані для аналізу фінансових даних, виявлення аномалій у звітах, прогнозування фінансових результатів, аудиту та багатьох інших завдань, що раніше вимагали б значних людських ресурсів та часу. Яскравим прикладом впровадження ШІ в обліку є автоматизація процесів управління запасами. Це включає визначення руху запасів, визначення чистої реалізаційної вартості та автоматичну підготовку бухгалтерських проводок [4]. Крім того, за допомогою аналітичних процедур штучний інтелект може підготувати звіт про очікувані кредитні втрати (Expected Credit Losses, ECL), користуючись даними з різних джерел, таких як сайти, рейтингові агентства та журнали.

Так само, як у випадку з будь-якою передовою технологією, штучний інтелект несе з собою не лише потенціал для прогресу, але й ризики та етичні проблеми. Серед них варто виділити сумніви у відносності та можливість дискримінації в алгоритмах, а також проблеми конфіденційності особистих даних та впливу на ринок праці. У світлі цих проблем, наукова спільнота повинна активно працювати над розробкою етичних та правових стандартів для ШІ. Такий підхід дозволить збалансувати переваги цієї технології з мінімізацією ризиків і забезпечити сприятливі умови для її подальшого розвитку [5].

Загалом, інноваційні технології блокчейну та штучного інтелекту відкривають нові можливості для фінансових та страхових установ у покращенні ефективності, зменшенні ризиків та підвищенні якості обслуговування клієнтів. Однак важливо враховувати потенційні виклики, такі як захист персональних даних та нормативна відповідність, і впроваджувати ці технології з врахуванням всіх аспектів безпеки та приватності.

Список використаних джерел

1. Ющенко Н. Л. Розвиток блокчейн-технологій в Україні та світі. *Вісник Мукачівського державного університету*. 2018. № 19. С. 269–275.
2. Волосович С., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 5. С.124-137.
3. Атамас О. П. Як цифрові технології змінюють сучасні бухгалтерські фірми. *Цифрове суспільство: управління, фінанси та соціум: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2023. Том 1. С. 32-33.
4. Sudipta Bose, Sajal Kumar Dey. Handbook of Big Data Research Methods. *Research Handbooks in Information Systems*, 2023. p. 32-50.
5. Богом'я В. І., Гудзь А. С. Штучний інтелект: сучасний стан і перспективи застосування. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2023. №1 (46). С.13-17.